

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 132

van **BART NEVENS**

datum: 19 november 2014

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Recyclage industriële reststromen - Steun

Het recyclagebedrijf Recoval uit de buurt van Charleroi heeft recentelijk een installatie gebouwd waarmee het tegels, dakpannen en ander bouw materiaal kan maken, zonder cement, maar op basis van CO₂ en afval uit de staalindustrie. Het gaat om Vlaamse technologie, ontwikkeld door de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), maar de uiteindelijke realisatie werd mede gefinancierd door het Waalse Gewest.

Het productieproces is, vanwege het lage gebruik van energie en het gebruik van CO₂ als grondstof, milieuvriendelijk. Deze nieuwe productiemethode met CO₂ kan ook eenvoudig op andere reststromen worden toegepast.

Als grondstof voor bovenstaand procedé worden onzuiverheden gebruikt die als bijproduct ontstaan bij de staalproductie. In Vlaanderen is zulk afval goed voor zo'n 2 miljoen ton per jaar. In samenhang met het toenemende probleem van de opslag van industriële reststromen en de uitdaging om dat op korte termijn aan te pakken, is bovenvermelde oplossing een aangewezen manier om industriële reststromen opnieuw in het economische circuit te brengen.

1. Zijn er gelijkaardige projecten in Vlaanderen die de Vlaamse overheid financieel steunt? Zo ja, welke?
2. Kan de minister een overzicht bezorgen van het aantal projecten inzake afval- en recyclagebeleid in Vlaanderen die momenteel lopen en waarbij de Vlaamse overheid medefinancier is?
3. Werkt de Vlaamse overheid in gelijkaardige dossiers samen met de andere Gewesten om op die manier een maximale uitwisseling van knowhow en technologie na te streven? Over welke dossiers gaat het dan en hoe gebeurt dat in concreto? Wat wordt er ondernomen om naar een optimalisatie te streven?

ANTWOORD

op vraag nr. 132 van 19 november 2014

van **BART NEVENS**

1. De technologie die bedoeld wordt, werd ontwikkeld door Carbstone Innovation in Genk, een spin-off van VITO. Er werd voor gekozen om de bescheiden pilootfabriek in deze vestiging in Wallonië te bouwen gezien de juiste combinatie van productiefactoren en afzetmarkt. De Vlaamse overheid ondersteunt op dit ogenblik geen projecten rond de VITO Carbstone-technologie maar het is zeker mogelijk om deze technologie op grotere schaal te commercialiseren in Vlaanderen en ver daarbuiten en er zijn ook plannen in die richting.

Recent is wel een gerelateerd IWT O&O project (Valoras, projectbudget 5,17 MEUR) goedgekeurd met als voornaamste partners Arcelor Mittal, Gent en de KU Leuven, waarin carbonatatie van slakken tijdens het afkoelen wordt ontwikkeld. Dit project bouwt rechtstreeks voort op de resultaten van het Internationaal Onderzoeksfonds (IOF) Kennisplatform Smart-Pro² aan de KU Leuven, waarin carbonatatie een onderzoekslijn was. Deze techniek verloopt volgens een enigszins ander principe dan de VITO-technologie.

2. Vanuit de Vlaamse Overheid zijn het departement EWI en OVAM partners in het Vlaams Materialenprogramma (VMP). Het is een publiek-privaat coördinatieplatform voor materialen dat mee innovatieve (piloot)projecten opzet, partners helpt bijeenbrengen doorheen waardenketens, bedrijven de weg naar (financiële) middelen helpt te vinden voor hun materialenproject en expertise aanbiedt rond duurzaam beheer van materialen en duurzame businessmodellen. Binnen de hefboom 'Metalen en Nieuwe Materiaaltechnologie' en in het kader van het Strategisch Initiatief Materialen (SIM) past het nieuwe MaRes (Materialen uit vaste en vloeibare industriële Residuen) programma. Het is een antwoord op de oproep in Vlaanderen voor een nieuw verticaal programma rond recycleerbare materialen. MaRes is een gezamenlijk initiatief van Umicore, KU Leuven, UGent en VITO, en beoogt de ontwikkeling van een flexibele toolbox voor de concentratie en extractie van waardevolle elementen en de matrix valorisatie vanuit huidige en toekomstige complexe, laaggeconcentreerde industriële afvalstromen, geheel in lijn met de VITO strategie. Naast Umicore nemen reeds de bedrijven Nyrstar, CRH, RecMix, Trevi en Bekaert deel aan het programma, om de volledige waardeketen van afval tot product te omvatten. Nu het globale programma is goedgekeurd, volgen concrete onderzoeksprojecten tegen midden januari 2015.

Daarnaast loopt het steunpunt duurzaam materialenbeheer, financiert OVAM studies rond afval- en recyclagebeleid, financiert IWT meer dan 50 projecten die u vindt in bijlage 1 en beheert de vzw I-Cleantech Vlaanderen de projecten in het kader van het Milieu en Energietechnologie Innovatieplatform (MIP) (bijlage 2)

3. De Vlaamse Overheid neemt via vertegenwoordigers van het departement EWI en de OVAM deel aan het 'resource efficiency platform' dat georganiseerd wordt door de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB). Het is een platform waar de federale en regionale actoren samen met de sociale partners en federaties bekijken hoe de federale beleidsinstrumenten de regionale kunnen ondersteunen in het stimuleren van resource-efficiency om zo een win-winsituatie te creëren tussen leefmilieu en economie.

Daarnaast deed het European institute for Innovation and Technology (EIT) een oproep voor een Knowledge Innovation Community (KIC) raw materials (<http://eit.europa.eu/collaborate/2014-call-for-kics>). Het doel van de KIC is om de introductie van innovatieve recyclagetechnieken in de markt te stimuleren. Dit gebeurt door begeleiding van opstartende bedrijven en het opzetten van pilootprojecten en opleidingsprogramma's. Binnen de op te richten KIC zal in Leuven een Belgisch knooppunt of 'colocation centre' opgericht worden. Daarin werken VITO, KULeuven, UGent en Umicore samen met CRM Group en ULiège, en ook enkele partners uit Nederland en Duitsland. De vorige Vlaamse Regering verklaarde haar principiële steun aan dit initiatief (zie bijlage 3). Aan Waalse kant wordt het initiatief financieel ondersteund door de oprichting van het platform 'Reverse Métallurgie' (<http://www.gre-liege.be/reverse-metallurgy/>).

De geciteerde initiatieven (KIC en SIM) vormen een basis voor het versterken van de samenwerking tussen de Vlaamse kennisinstellingen en de recyclage-industrie. Met ondersteuning van het Vlaams Materialenprogramma (VMP), hefboom 8, wordt er momenteel actief gewerkt aan het opbouwen van een Vlaamse metaalrecyclagecluster. Het initiatief gaat uit van VMP, OVAM, VITO, KUL, SIM en Agoria. De groep zal binnenkort een gemeenschappelijke position paper voorleggen.

BIJLAGEN

1. Bijlage 1
2. Bijlage 2
3. Bijlage 3